

Név: ....., NEPTUN-kód: .....

Pontszám:

*Programtervező Informatikus BSc
Numerikus algoritmusok, Maple zárthelyi*

Minden feladat 1 pontot ér (töredékpontokkal). Legyen továbbá $\varepsilon > 0$ és $h = (0, 2, 2.75, 3.5, 4.25, 5 + \varepsilon) \in \mathbb{R}^6$. A zh -n szerzett bármely $x \in [0, 5]$ pont esetén tehát egyértelműen létezik olyan $k \in \{1, \dots, 5\}$ hogy $x \in [h_k, h_{k+1})$. A fenti x -hez tartozó k -t éppen az x pontos dolgozathoz rendelt jegynek nevezzük.

1. Írjon olyan eljárást amely kiszámolja az e szám közelítését kétféleképpen. Legyen $N \in \mathbb{N}^+$ rögzített. Generáljunk egy-egy sorozatot, melyek tagjai:

$$x_n := \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \quad y_n := \sum_{k=0}^n \frac{1}{k!}$$

Írassuk ki a sorozatok $n = 1, \dots, N$ indexű elemeit!

2. Írjon eljárást, amely előállítja valamely $n \in \mathbb{N}$ mellett az $n \times n$ -es Hilbert mátrixot! Legyen $H \in \mathbb{R}^{n \times n}$, ahol

$$(H)_{ij} := \frac{1}{i + j - 1}$$

Valamely rögzített $N \in \mathbb{N}$ mellett ábrázolja az $n \times n$ méretű Hilbert-mátrixok (bármilyen) kondíciósámát $n = 1, \dots, N$ értékekre az n függvényében.

3. Ábrázolja az $f, g : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}^2$ paraméteres görbékét közös koordinátarendszerben! Legyen

$$f(t) = (2 \cos(2t) \cos(t), \quad 2 \cos(2t) \sin(t)) \quad g(t) = (\cos(6t) \cos(t), \quad \cos(6t) \sin(t))$$

Az f és a g függvény legyenek különböző színűek, a tengelyek beosztása legyen azonos!

4. Legyenek $\alpha, \beta, \gamma, \delta$ rögzített numerikus paraméterek. Oldja meg numerikusan az alábbi differenciálegyenlet-rendszerhez tartozó kezdeti érték problémát!

$$x'(t) = \alpha x - \beta xy \quad y'(t) = \delta xy - \gamma y$$

$$x(0) = 1, \quad y(0) = 1$$

Ábrázolja a megoldást az $\alpha = 2/3, \beta = 4/3, \gamma = \delta = 1$ paraméterek és $t \in [0, 10]$ mellett!

5. Írjon olyan eljárást melynek bemenete két mátrix és két vektor, legyen $n \in \mathbb{N}$, $L, D \in \mathbb{R}^n$, $b, s \in \mathbb{R}^n$. Az L mátrix legyen alsó háromszög, a D diagonális, az eljárás pedig közelítse az $A := L + D + L^T$ mátrixhoz és b jobboldal-vektorhoz tartozó lineáris egyenltrendszer megoldását Gauss-Seidel iteráció segítségével. Számolja ki az iteráció első 10 lépését, ahol $x_0 = 0$ és ábrázolja a k -adik közelítésnek az s megoldásvektortól való eltérését bármilyen normában k függvényében.